इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लि[illegible] संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ५ [illegible] २१३ (२१२)

ग्रंथ नाम दा[illegible]नांचा. काव्यसंग्रह.

विषय मराठी काव्ये.

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

दासोपंतकृत ग्रंथसंग्रह

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(1)

श्रीगणेशायनमः॥श्रीशंकरादिगुरुदेवेन
मः॥श्रीदेवदत्त॥ॐनमोविश्वंभरा॥अव
धूतालोकशंकरा॥स्वामिगुरोदिगंबरा॥
अनाथबंधो॥[illegible]निराद्धमात्रें॥अ
पिरूपेंविलु[illegible]संसारदुःखेंताप
करें॥जानीपि[illegible]॥साखलापाहले
निसूदिनें॥जाणनेंआणिनेणनें॥फिटेवि
विधखलेपों॥आमयांचें॥३॥लेभेंभेदाचे
निश्वासें॥येकयेकपणेंपेकिंतसे॥मग

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(2)

येकोने कव्हि मुसे ॥ सां पडे चिकी ॥ ४ ॥

नस्फुरावया स्फुरों पाहे ॥ विदृने क्ष्या ख

ये ॥ स्फुरे वितैन न हे ॥ तेणें सिं तैसें ॥ ५ ॥

वृत्तिचोरी रत… निवृत्तिते निवृत्ती १

तें ॥ पार्टी परत… णा नुं ॥ मा नि धि.

ना ॥ ६ ॥ देसें न… पें आहे ॥ असणे

असणया तें न साहे ॥ ते पैं सहुरी पाये ॥

तुमचेव दिलें ॥ ७ ॥ तेथ विचारी तुमचा

ना ॥ बुडी तें नेश्री न्मीळन ॥ अनुभव पु २

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(2A)

त्कि स्पंदन ॥ जाले चिंता ॥ ८ ॥ तें स्वरूप पुनि
दव दिले ॥ ल पलग्र पंचाउजु आले ॥ ना
ना असोनी चिमेले ॥ [illegible] जाणतें पण ॥ १ ॥
एवं अनुपयो [illegible] योगाचें ॥ करावे ब्री
नियमाचें ॥ [illegible] वावें आमुचें ॥ परो
पकाराथ ॥ [illegible] बोलों निवादु ॥ पा
वलासांता प्रसादु ॥ परोपकारें अनुवा
दु ॥ आतां करीन ॥ १२ ॥ सकळ्याशास्त्राचा सि
द्धांतु ॥ वेद प्रवर्त्तला जयाहेतु ॥ जे सकळ

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai. "

कारणभूतवस्तू ॥ अद्वैतब्रह्म ॥१३॥ तें
(3) वेदांतदृष्टी पाहावें ॥ पाहिलें चि निश्चय
या आनावें ॥ निश्चित जालें अनुभवावें ॥
आपणपयां चि … जालें हि शास्त्रें 2
कडें ॥ परि गुरु … चे अज्ञान खंडे ॥
ते गुरु कैसे नि[illegible] … पां आनां ॥१४॥
वेदांतसंमतेकर्तेन ॥ स्वरूपानुभवि जे
निपुण ॥ उपक्रमोपसंहारज्ञान ॥ पूर्णज
यां ॥ बोळबोधावयाची शक्ति ॥ जयं त्वां
१५।

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

याईफुरति॥केवळब्रह्मविद्यासांगति॥
(3A) तेचिसद्गुरु॥१६॥जयांचेयोगशरीर॥
शांतीनेंकेलेंघर॥रजतमानाहिंविचार॥
ऐसेंजाले॥१७॥ [illegible] यास[illegible]नवंचिति॥
लपावुसाना[illegible]ते॥जेमिळलियापु
उति॥तुरेसं[illegible]॥१८॥अपेक्षास्तन्यकु
तिपाडें॥भाविकजयांतेंआवडे॥नसंपति
बहुथोडें॥भजनकांहिं॥१९॥जयानेंजैसें
ठाकें॥तोआपणभजोसुखें॥परंतुजयां

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(५)

चेंसारिखें॥सर्वत्र देखणें॥२०॥ऐसे शांतु॥
उदार सर्वज्ञ॥गुरु जाणावे तत्वज्ञ॥ येर पैं अ
वलक्षण॥जाले हि सुजाणे॥२१॥जारणा मा
रणा उपदेशिती॥ ... पंचकसंपादिती॥मे
दुनिदूद्धकरि ... ते गुरु॥२२॥
बोधुं न शाकती ... ले॥ये ति पुशिलि
यां क्रोध ये ते॥न ... वे तयां गुरु ते॥ तें वि
पुण्य॥२३॥अशास्त्र विहित आचरण॥
जे करविती ते अज्ञान॥दाविति फळ उ

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(5A)

पा दान ॥ तेवं ह्यक गुरु ॥२४॥ स्याधैंठि पदे
शि तिबहुतां ॥ द्रव्यें संलोभु जया सि तत्वता ॥
नुभ्रजेनें दीतो चित्ता ॥ माउनि नावडे ॥२५॥
वंचक संचवल [illegible] ॥ कोधि दांभीक मू
र्ख ॥ मतजयां [illegible] दिक ॥ ते गुरु सांजा
वे ॥२६॥ आव [illegible] हे सद्गुरु ॥ केला उप
देशु चेव्हां रु ॥ तथापि शिष्य पाव [illegible] ल लो
चतु रु ॥ कैसा वोळखावा ॥२७॥ तमरुजो
निजो रिंचो ॥ विरक्तु सर्वांत्र कारिं ॥ स्वव

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(5)

गुपाजयाचां शरिरिं ॥ तोचि सच्छिष्यु ॥२८॥
गुरुभक्ती देखवो पिलें ॥ अज्ञेचे अर्थीं न केलें ॥
बाह्य अभ्यंतर वंचिलें ॥ नाहिं जेणें ॥२९॥
गुरु विण जे उपा[illegible]ते निरसलि जया
ची कल्पना ॥ शा[illegible]र्जुना ॥ विश्वास
ऊपाचा ॥३०॥ ऊ[illegible]था तु अहिंसकु ॥
श्रद्धावु संयमी अकंटकु ॥ शांत अकंपी
ऊ मूर्खु ॥ नव्हे आग्रही ॥३१॥ आस्थावा
स्था पूर्ण प्रज्ञा ॥ आदरी कैवल्यकि साधना ॥

Joint project of the Rajawade Samshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(5A)

तो शिष्यु आत्मज्ञाना ॥ पावे गुरुकृपा ॥३२॥
आलंबे ठला हिस्त दुरु ॥ न पवे शिष्युका
तरु ॥ अविद्यासी मति चोरु ॥ आस्थावि
रहितु ॥३३॥ अ[illegible] हिंसकु वादी ॥ आ
ग्रही निंदकु [illegible] कु आणि प्रमा
दी ॥ वादुक [illegible] ॥ आपुलेंचि मत मा
नी ॥ विकल्प सुची निरूपणीं ॥ आहाच
पुसे अनुमानी ॥ तो बटु जाणावा ॥३४॥
ज्याचिये पेभे टीके रे ॥ दुःख आणि सुखआ

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

टे॥बोलता मांग बळें उरे॥तो शिष्यु वर्ती
(6) वा॥३६॥जया नावडे येकांतु॥स्वधर्मु आ
णि परमार्थु॥विषयीं व्यग्र दुश्चितु॥तो
शिष्यु नव्हे॥३७॥ [illegible] स्कारें अपमानु॥
ग तों पवे ता पाव[illegible] जाला हि सद्गुरु स ५
पोतु॥कायक[illegible]॥३८॥एवं शिष्य येका
घा॥पूर्वोक्ति लक्षणीं शुद्ध॥पुत्र होतसा
ला तया बोधा॥सद्गुरु तें भेटे॥३९॥पाटिस
द्गुरु विषे आग्रह॥शिष्य चतुर होता॥ते

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(6A)

चालु पंक्तिवपा बोलति ।। माहानुभाव ।।४०।।
च्या दिजाणेतो चतुरु ।। येर तो जाणु दिपा
मरु ।। तयाचेहूंचा विचारु ।। अगरकंरु ।।४१।।
बुद्धि नावे येकं [illegible] तु दुसरें यांग ।।
व्यवहारु [illegible] च ।। चौथी परिक्षा
।।४२।। आता [illegible] अगप हिलें ।। सांगि
जैल बोलें फुलें ।। अयाने पूणकेळलें ।।
तो विपंडितु ।।४३।। सारासार विघ्पिज्ञा
न ।। ते बुद्धि ऐसें जाण ।। कैसे ति फेचे लक्ष

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(२)

पा ॥ अपूर्व तें ॥ ४४ ॥ त्रि येचे नि आधारें ॥
सांख्य शास्त्र वावरे ॥ आत्मानात्म ज्ञा
न खरें ॥ ये कल्पना ति ॥ ४५ ॥ उपक्रमुअ
व्याजाणिजे ॥ [illegible] पासुनि जैसें जें ॥
गुणसाम्यादि [illegible] सकळ प्रपंचु ॥ ४६ ॥ ६
मूळ प्रकृति [illegible] नि ॥ ते गुण भागे वि
भागुनि ॥ कवण प्रपंच कवण गुणिं ॥ बु
झिजे ऐसें ॥ ४७ ॥ जये गुणिं जो प्रपंचु ॥ तो
ति ये अवस्थे साचु ॥ विपरीत या असाचु ॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

नसेकां हिंचि ॥४८॥ एवं अवस्थेनें अवस्थे
तें ॥ प्रफें प्र पंचातें ॥ होपें गुणें गुणाले ॥
(7A) प्रह्लिविया ॥४९॥ कल्हणें येकें गुपें ॥ अवस्थ
चें उटिलें देखणे ॥ [illegible] अनुक्रमें चिमासणें ॥
होयप्रपंचावें ॥ [illegible] लटलोतां प्रह्लिगु
णिं ॥ अवस्था [illegible] कार [illegible] ॥ तेणे चिंगुणें
मागुतलेनि ॥ प्रपंचु संहारे ॥५१॥ तेथें जो गु
पाप्रथानु ॥ सो स्वस्ल ते अवस्थे प्रकाशु नु ॥
स्वकायत्निणों नु ॥ दाखवीत द्वारा ॥५२॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

येकपेकाआच्छादि॥स्वकापगुणबोधी॥येका
येकविरोधि॥असेयेरयेरां॥५३॥ल्पाला
(४) उटिमागुना॥उटिलाहोयआच्छादता॥ऐसें
अनादिवर्त्तनं॥[illegible]सीं॥५४॥कापके
रणाउपाधिद्वय[illegible]गुणदृष्टीज्ञेय॥
तेकवणगुणकव[illegible]पी॥अवस्छादिक॥५५॥
महामायासर्वसाक्षीव॥परमात्माहेकार
णोपाधिसुद्धसत्व॥सकळप्रपंच्यामिथ्यत्व॥
दाविआपुलेनि॥५६॥मायाप्रबळयरुद्ध॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(8A)

हातमोगुणाच्याप्रकारु॥सकळसृष्टिसंहा
रु॥स्वयेंकरि॥५७॥हिरण्यगर्भुस्थिति
विष्णु॥हाकारणोपाधिसत्वगुणु॥येरिअ
वस्थालपडनु॥...ध्यावि॥५८॥विराट
उत्पत्तिचतुरान...यकत्रिधारजोगुणु॥
येरांगुणांमाजी...चतांविउटि॥५९॥
जालामहाकारणतुरिया॥आणिब्रह्मग
ताअभिमानिया॥हासुद्धसत्वलपोनियां॥
बोलिजेकायेपाधि॥६०॥ऐसेंअवस्थात्र

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

यम्रषा ॥ तेथिंचा प्रपंचु ॥ हितयासरिसा ॥
(9) स्वरूपीं पूर्णदृष्टा ॥ पावतां होय ॥ ६१ ॥ का
रणसुषुप्तिप्रान्तु ॥ हा कार्येपाधितमो
गुणु ॥ अवस्य [illegible] छादुनु ॥ तयो
॥८॥ दावी ॥ ६२ ॥ तिं[illegible] तेजसु ॥ हास ॥८॥
त्वगुणाचा प्रका[illegible] नियेरा प्रपंचा
ग्रासु ॥ उभी[illegible] ॥ ६३ ॥ रूप [illegible] जा
गरति विश्व ॥ हा रजोगुण सावयेवु ॥ प
येत्कांगुणा आछादुनि आठवु ॥ उठी रूप
करूपें ॥ ६४ ॥ यापरी जे जयाची ॥ तेज

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

वभासकत्र्मवस्थातेथिची॥ विरोधीये
रीतिघेंची॥स्वभावेंचि॥६५॥ यात्र्मव
स्छागुणकृत॥गुणतेप्रकृतिचेंतत्वत॥
म्हणानिभासेनाभासेक स्वभावता॥
प्रकृतीआपण ॥क्षणएककाहिंदि
से॥क्षणएकं मृगजळनसे॥ते
विंउपजेआणि ॥प्रकृतिकार्य॥६७
स्वभावेंचिआभासे॥तयाउपजवितें
कवणकेसें॥मृगजळाकार्यअसे॥इश्व
राकांहिं॥६८॥स्वभावेंभासेभ्रमु॥तयें
कवणम्हणेअनुक्रमु॥आधिंपाठिंनियमु॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

कवणगुणाचा ॥६९॥ त्यभावें नाहिं होय ॥
तें निरसनाचीवाट पाहे ॥ आतां उपसंह
(२०) रू तो काय ॥ बोलावा पां ॥७०॥ एवं भासे
नि हि कांहिन ॥ येथें ययाची विचारणा ॥
तें नसतीया ग्रा… …ीन ॥ सीमा पुसणे ७१
येथिलें विचारें च… …॥ मग जळिंचा
पोहणारु ॥ स्व… …वा करु ॥ जतन सु
खें ॥७२॥ एत द्विषयाचा जाणु ॥ आणि
तो सारिखा चि नेणु ॥ शुक्तीचा मायिं कव
णु ॥ रजतपारखी ॥७३॥ हां हो असाच
तें असाचा ॥ जाणणें सारिखें साचा ॥ आ ९

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com